

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Олена КРУКОВСЬКА

"28" жовтня 2022 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Катерина НІКІТЕНКО

Протокол засідання кафедри

Готельно-ресторанного та туристичного
бізнесу й іноземних мов ХДАЕУ

від "28" жовтня 2022 року № 3

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ ЕКСКУРСІЙНОЇ СПРАВИ

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Освітня програма – Готельно-ресторанна справа

Спеціальність – 241 Готельно-ресторанна справа

Галузь знань – 24 Сфера обслуговування

Херсон – 2022

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Основи екскурсійної справи
Факультет	Економічний
Назва кафедри	Готельно-ресторанного та туристичного бізнесу й іноземних мов
Викладач	Миргородська Олена Леонідівна; кандидат педагогічних наук, доцент; доцент кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу й іноземних мов;
Контактна інформація	моб. 0956859537, olemyr8@ukr.net
Графік консультацій	Консультації online: Viber, Telegram, Googl-meet
Програма дисципліни	<p>Тема 1. Теоретичні основи організації екскурсійної справи.</p> <p>Тема 2. Історія розвитку екскурсійної справи.</p> <p>Тема 3. Теоретична сутність поняття «екскурсія».</p> <p>Тема 4. Основні функції екскурсій.</p> <p>Тема 5. Основні класифікації екскурсій.</p> <p>Тема 6. Показ в екскурсії. Види показу.</p> <p>Тема 7. Розповідь в екскурсії. Види розповіді.</p> <p>Тема 8. Екскурсійна методика і шляхи її вдосконалення</p> <p>Тема 9-10. Технологія підготовки нової екскурсії</p> <p>Тема 11-12. Методика та техніка проведення екскурсії</p> <p>Тема 13. Професійна майстерність екскурсовода.</p> <p>Тема 14. Диференційований підхід до екскурсійного обслуговування.</p> <p>Тема 15. Основи музезнавства. Екскурсійна діяльність музеїв.</p>
Мова викладання	українська

1. Анотація курсу

Анотація курсу	Дисципліна є обов'язковою складовою навчального плану підготовки фахівців готельно-ресторанного сервісу. Вона посідає важливе місце серед дисциплін циклу професійної підготовки, оскільки практично жодна подорож не обходиться без здійснення екскурсійної діяльності.
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/

2. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Сформувати у здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Готельно-ресторанний сервіс» теоретичні, професійні знання і практичні навички, що допоможуть їм самостійно організувати й планувати екскурсійну діяльність; розробляти й проводити екскурсії; здійснювати екскурсійне обслуговування.
Завдання вивчення дисципліни	Серед основних завдань навчальної дисципліни: формування у майбутніх фахівців сфери готельно-ресторанних послуг теоретичних знань щодо принципів класифікації, функцій, ознак екскурсій; визначення місця і ролі екскурсійної діяльності в індустрії туризму; ознайомлення із методикою підготовки та проведення екскурсій; ознайомлення із вимогами до екскурсовода; ознайомлення із принципами диференційованого підходу до

	екскурсійного обслуговування. Формування практичних навичок самостійної підготовки екскурсій різних типів, планування екскурсійної діяльності, здійснення екскурсійного обслуговування.
--	---

3. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні	ЗК 01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя. ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями ЗК04. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій ЗК05. Здатність працювати в команді ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні (фахові)	СК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності. СК 02. Здатність організовувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність. СК 04. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії. СК 07. Здатність розробляти нові послуги (продукцію) з використанням інноваційних технологій виробництва та обслуговування споживачів.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	РН 07. Організувати процес обслуговування споживачів готельних та ресторанних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки. РН 10. Розробляти нові послуги (продукцію), використовуючи сучасні технології виробництва та обслуговування споживачів. РН 18. Презентувати власні проекти і розробки, аргументувати свої пропозиції щодо розвитку бізнесу. РН 19. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості РН 20. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. РН 21. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

4. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2022-2023р.р.
Семестр	1-й
Курс	1
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента
Пререквізити	«Вступ до фаху», «Сервісологія».
Постреквізити	«Організація і технологія ГРС», «Логістичне забезпечення туристичної діяльності», «Економічний аналіз туристичної діяльності», «Захист прав споживачів», «Маркетинг в ГРБ і туризмі»

5. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	4/120
Лекції	30 години
Практичні / Семінарські	30 годин
Лабораторні	-
Самостійна/ Індивідуальна робота	60 годин
Форма підсумкового контролю	Залік

6. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення крім загальнонавчаних програм та операційних систем Microsoft Office.
Обладнання	Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон) з підключенням до Інтернет, інше обладнання.

7. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт та інше.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання відбувається з

	дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять та виконання самостійної роботи бажано спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання.
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) дає право викладачеві анулювати зароблені раніше бали. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			Лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістовна частина 1. Теоретичні основи екскурсійної справи.							
1	Тема 1	Теоретичні основи організації екскурсійної справи.	2	-	2	4	4
2	Тема 2	Історія розвитку екскурсійної справи.	2	-	2	4	4
3	Тема 3	Теоретична сутність поняття «екскурсія».	2	-	2	4	4
4	Тема 4	Основні функції екскурсій.	2	-	2	4	4
5	Тема 5	Основні класифікації екскурсій.	2	-	2	4	4
6	Тема 6	Показ в екскурсії. Види показу.	2	-	2	4	4

7	Тема 7	Розповідь в екскурсії. Види розповіді.	2	-	2	4	4
8	Тема 8	Екскурсійна методика і шляхи її вдосконалення	2	-	2	4	4
	ПК ЗЧ 1	Підсумкова контрольна робота №1	-	-	-	-	20
Змістова частина 2. Методичні і технологічні основи екскурсійної справи.							
8	Тема 9-10	Технологія підготовки нової екскурсії	4	-	4	8	5
9	Тема 11-12	Методика та техніка проведення екскурсії	4	-	4	8	5
10	Тема 13	Професійна майстерність екскурсовода.	2	-	2	4	5
11	Тема 14	Диференційований підхід до екскурсійного обслуговування.	2	-	2	4	5
	Тема 15	Основи музеєзнавства. Екскурсійна діяльність музеїв.	2	-	2	4	5
	ПК ЗЧ 2	Підсумкова контрольна робота №2	-	-	-	-	20
	Сума		30		30	60	100

9. Форми і методи навчання

Лекція	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлювальне, інструктивне-практичне, пояснювально-спонукальне, система зображально-виражальних засобів. Словесний метод (лекція – вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій. Наочні методи навчання, ілюстрування
Практичні /Семінарські	Презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, дебати, кейс-методи, роботи в малих групах тощо.
Лабораторні	-
Самостійна робота	Конспектування, підготовка тез, анотування, рецензування, підготовка рефератів, презентацій, тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей.
Індивідуальна робота	Підготовка та захист самостійної розробки (реферату, доповіді, презентації) та захисту її на заняттях.

9. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль
<p>Конкретно визначаються методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, твір, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи здобувача; практичний контроль (під час практичних робіт, на практикумах, під час усіх видів практики); спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації тощо.</p> <p>Вимоги та методи до поточного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, реферат, презентація тощо. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача.</p>
Підсумковий контроль за змістовою частиною
<p>Дві ПК ЗЧ передбачено за результатами вивчення тем розділу 1, розділу 2, розділу 3. Для проведення підсумкового контролю розроблено контрольні завдання. Варіанти завдань для підсумкового контролю є рівнозначні за трудомісткістю.</p>
Підсумковий контроль
<p>Форма проведення заліку – письмова. Узагальнюючі завдання поєднують тести, термінологічний апарат та теоретичні запитання з відкритими відповідями. Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та підсумкові контрольні роботи (не більше 40 балів).</p>

Розподіл балів з дисципліни

Поточне оцінювання і контроль змістох частин (бали)															Підсумкова оцінка (залік)
Змістова тема 1.									Змістова тема 2.						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	ПК ЗЧ 1	T9-10	T11-12	T13	T14	T15	ПК ЗЧ 2	
Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 20	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 20	Max 100

Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	
		незадовільно з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--

10. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бабарицька В. Екскурсознавство і музеєзнавство: навчальний посібник. К.: Альтерпрес РА, 2012. 444 с. 2. Галасюк С.С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2013. 178 с. 3. Каролоп О.О. Організація екскурсійної діяльності. К. : Вид. центр КНЕУ, 2002. 45 с. 4. Король О.Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі : навч.-метод. посібник. Чернівці : Чернівецький нац. 5. Покоłodна М.М. Організація екскурсійної діяльності: підручник / М.М. Покоłodна; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова, 2017. – 6. Федорченко В. К. Історія екскурсійної діяльності в Україні: навч. посібн. / В. К. Федорченко, О. М. Костюкова, Т. А. Дьорови та ін. – К.: "Кондор". – 2004. – 166 с.
Додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 1.Абрамов В. В. Проблеми удосконалення системи підготовки і менеджменту персоналу екскурсійної сфери туристської галузі України. Коммунальное хозяйство городов. Научно-технический сборник. Выпуск 75. Серия : Экономические науки / В. В. Абрамов, М. М. Покоłodна. – К.: "Техніка", 2007. – С. 203–211. 2. Альтгайм Л. Б. Основи музейної та екскурсійної діяльності. Курс лекцій / Л. Б. Альтгайм. – Тернопіль: Тернопільський нац. пед. університет ім. В. Гнатюка, 2007. – 113 с. 3. Любіцева О.О. Методика розробки турів: навчальний посібник / О. О. Любіцева. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Альтерпрес, 2008. – 300 с. 4. Мальська М.П. Планування туристичної діяльності: підручник / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун; Міністерство Освіти і науки України. – К.: Знання, 2010. – 310 с. 5. Мезенцева Г. Г. Музеєзнавство / Г. Г. Мезенцева. – К., 1980. – 134 с. 7. Нездоймінов С.Г. Організація екскурсійних послуг: навчально-методичний посібник / С.Г. Нездоймінов. – Одеса: Астропринт, 2011. – 216 с. 8. Положення про порядок видачі дозволів на право здійснення туристичного супроводу фахівцям туристичного супроводу, від 20 жовтня 2004 р., № 1344/9943. 9. Чагайда І. М. Екскурсознавство : навчальний посібник / І. М. Чагайда, С. В. Грибакова. – К. : "Кондор", 2004. – 204 с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua/>
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.